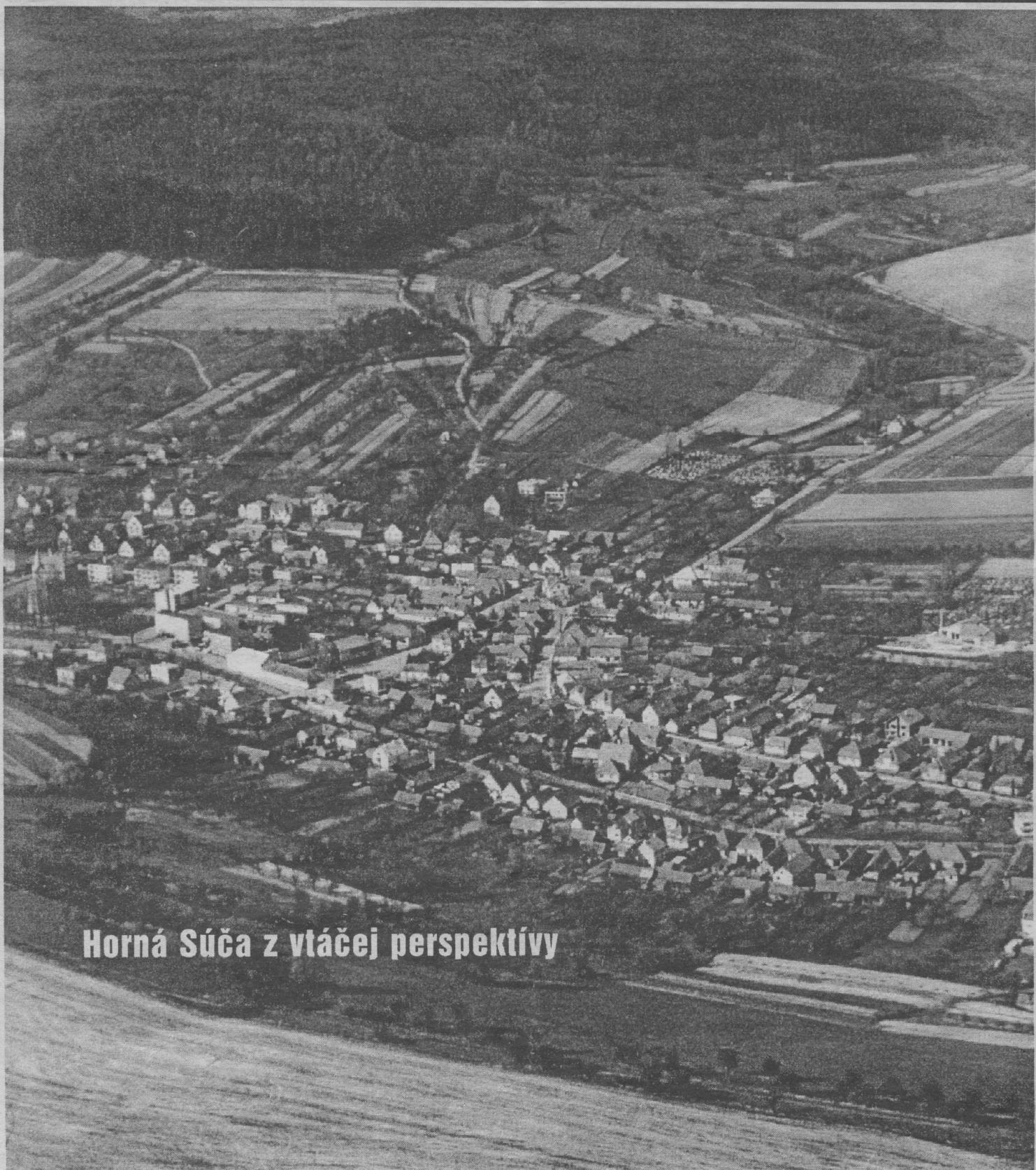

Súčanský ELASNÍK

Noviny obce Horná Súča - ročník II. - číslo 3 - september 1997 - cena 2 koruny

Horná Súča z vtáčej perspektívy

OZNAMY OBCE

Obecný úrad oznamuje občanom, ktorí majú záujem o napojenie sa na plynovod, že k plynovej prípojke je potrebné vybaviť si nasledovné doklady:

- list vlastníctva plynofikovanej stavby (nie starší ako 3 mesiace, vybavuje Okresný úrad)
- katastrálny odbor Trenčín)
- projekt plynofikácie stavby (v-troch vyhotoveniach)
- žiadosť o vydanie stavebného povolenia (tlačivo si vyzdvihnite na Obecnom úrade (OcÚ))
- prehlásenie stavebného dozoru (môže potvrdiť i projektant)
- kolok za 300.-Sk
- povolenie od plynárov.

Uvedené doklady sú potrebné k vydaniu stavebného povolenia a tieto môžu občania prostredníctvom OcÚ alebo osobne predložiť na Okresný úrad - odbor životného prostredia v Trenčíne, ktorý vydáva stavebné povolenia.

Upozorňujeme občanov, ktorých sa týka II. etapa plynofikácie, že neznamená, ked II. etapa započala, že do konca roka 1997 na tejto trase bude plyn pustený. Prebratie stavby, kolaudácia, užívacie povolenie sú procesy, ktoré si vyžadujú svoj čas. Preto upozorňujeme rodiny, ktoré sú zahrnuté do II. etapy plynofikácie, aby si ešte pre toto zimné obdobie zabezpečili palivo.

starosta obce

Z činnosti Zboru pre občianske záležitosti

V našej obci sa podarilo obnoviť činnosť Zboru pre občianske záležitosti (ZPOZ). Začiatok pôsobí v dvoch smeroch, vŕta novonarodené deti a venuje sa oslavám zlatej svadby. Pri prvom vitaní sa z 8 detí s rodičmi dostavilo 7. Pri druhom vitaní (po prvom a po druhom štvrtku) sa z pozvaných 7 detí s rodičmi dostavilo 6.

V tomto roku oslavuje zlatú svadbu 10 manželských párov. Členovia ZPOZu navštívili už 8 manželských párov, ktorým zablahoželali k ich krásnym jubileám.

Najbližšou akciou, ktorú Zbor pripravuje je vitanie prváčikov. ZPOZ pripravuje i ďalšie tradičné podujatia, ako napr. akcia k strieborným svadbám a iné, ktoré sa už v minulosti osvedčili.

Sportové prázdniny

Už druhý rok počas letných prázdnin organizovala ZŠ v spolupráci s OcÚ podujatie nazvané "Školský dvor." Deti si mohli vyplniť svoj voľný čas v športových súťažiach: stolný tenis, vybíjaná a minifutbal.

Tieto prázdniny sa ich zúčastnilo 161 detí. Ďakujeme sponzorom p. Pavlovi Knotekovi, Viktorovi Šulhánkovi, Anne Birasovej a Petrovi Mrázikovi za sladkosti a občerstvenie. Súťaže pripravili a rozhodovali Mgr. Tatjana Oriešková a Mgr. Tibor Oriešek.

Oriešková

Okolo Súče 1997

V poradí siedmy ročník festivalu dychových hudieb Okolo Súče sa uskutočnil 29. júna v Hornej Súči. Okrem domácich dychových hudieb Komoranky a Chabovienky sa na pódiu predstavili známe súbory z nášho regiónu: Drietomanka, Textilanka, Bučkovanka a Horalka z Českej republiky. Hosťom festivalu bola výborná valašská krojovaná dychová hudba Lidečanka z Lidečka, okres Vsetín.

Festival počili svojou prítomnosťou i známe osobnosti tohto hudobného žánru - predsedu Združenia dychových hudieb Slovenska pán Jaroslav Pádavý, člen predsedníctva Združenie a vrchný inšpektor vojenských hudieb armády SR pán Jaroslav Kala, predsedu Krajského združenia dychových hudieb Slovenska a zároveň kapelník známej hornonitrianskej dychovej hudby Maguranka z Kanianky (okres Prievidza) pán Jozef Baláž. Z moravskej strany k nám prišiel skladateľ a upravovateľ ľudových piesní pán František Maňas ml.

Tohtoročnému festivalu prialo i krásne letné počasie, ktoré tiež prispelo k tomu, že uvedené kultúrne podujatie vyvolalo veľmi dobrý ohlas v radoch návštěvníkov. Samozrejme, že najviac sa pod to podpísal i fakt, že latka náročnosti sa posunula opäť vyššie. To konštatovali odborníci, ktorí boli spokojní s veľmi dobrou úrovňou aj po organizačnej stránke. Podávanie patrí účinkujúcim, divákom, ale najmä organizátorom. Vďaka patrí všetkým zamestnancom obecného úradu, sponzorom, starostovi obce pánu Pavlovi Bilčíkovi a pánu Petrovi Michalovi, ktorí celý festival výborne konferovali.

Milan Krovina

DNI EURÓPSKEHO KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

V dňoch 13. a 14. septembra 1997 sa na Slovensku uskutočnia "Dni európskeho kultúrneho dedičstva". V rámci tohto podujatia sa v sobotu 13. septembra uskutočnia kultúrne akcie v Trenčíne a v nedele 14. septembra na Beckovskom hrade.

Organizátori sa tešia na vašu účasť.

Občianske obrady netreba zatracovať, ale ich ani ľuďom nevnucovať

AKO ĎALEJ?

Nikoho neprekvapilo, že z deväťdesaťich pozvaných na stretnutie o problematike Zborov pre občianske záležitosti (ZPOZ), ktoré usporiadalo v predposledný májový deň Ponitrianske osvetové stredisko v Nitre, sa v sále zhromaždilo len dvadsať účastníkov. Veď po roku 1989 viaceré Zbory zanikli celkom, iné sa len rozpačito prebúdzajú k životu. Sigrány z mnohých obcí a miest však naznačujú, že obrady a slávnosti usporadúvané pod hlavičkou ZPOZu mnohým občanom chýbajú, a nielen ateistom.

Občianske zbory zbavené minulého ideologickejho nánosu znova prichádzajú na scénu občianskeho života, nie ako protiváha cirkevných slávností, ale ako prejav úcty človeka voči človeku v takých chvíľach, keď mälokto chce zostať osamotený.

Napríklad v Cabaji-Čapore sa občania dožadovali opäťovného organizovania vitania detí do života, posedení s osemdesiatročnými jubilantami či dlhoročnými darčami kvri. Hoci obradnú miestnosť nemajú hnosnú, skúšajú aj novú formu, keď sa mladomanželia po cirkevnom sobáši krátko zastavia aj na obecnom úrade.

Inde zasa prišli na to, že ZPOZ môže veľa urobiť v charitatívnej oblasti a pri nadvážovaní kontaktov s osamelymi obyvateľmi.

Štyri písmená ZPOZ sice podaktorých ľudí ešte dráždia, no súčasne narastá tábor ich sympatizantov.

Ako však v Nitre zdôraznil PhDr. Dušan Gallo, člen ústrednej rady Združenia ZPOZ, obrady a slávnosti tohto druhu nikomu neslobodno vnucovať.

VIETE, ŽE...

● na 1.ročníku turistickej "Hornosúčanskej pätňastky" bolo 22 účastníkov.

● v II.štvrťroku 1997 sa narodili 8 detí (6 dievčat a 2 chlapci). ZPOZ slávnostne privítal z tohto počtu 6 detí.

● Demokratická únia žien Slovenska vydala výzvu k zorganizovaniu verejnej finančnej zberky pre postihnutých povodňami. V našej obci sa do výzvy zapojilo 38 osôb a bolo odoslaných 5250.-Sk.

Z HISTÓRIE MATERSKEJ ŠKOLY

Po dlhých prípravách sa konečne započala prevádzka v materskej škole (MŠ). Bolo to 3.januára 1961 - jedna trieda s počtom 31 detí. Prvou riaditeľkou MŠ bola menovaná p. Anna Dobiášová. Záujem o umiestnenie detí v MŠ bol veľký a preto MNV upravil ďalšie miestnosti a OVN-odbor školstva v januári 1962 dal súhlas na prevádzku druhého oddelenia. Vo februári 1963 nastúpila na miesto riaditeľky p. Terézia Mikulová, ktorá túto funkciu zastávala do 30. septembra 1967.

V škol.roku 1965/66 bola otvorená tretia trieda MŠ. V prvom oddelení boli už i 2-ročné deti. Spolu bolo 75 detí. Od 1.októbra 1967 bola menovaná za riaditeľku p. Anna Chupáčová, ktorá túto funkciu vykonávala do roku 1981, keď od 1.júla odišla do dôchodku. Počty detí sa pohybovali na tri triedy a 4.marca 1975 boli otvorené predškolské oddelenia v osade Závrská a Trnávka. Pravidelne ich navštěvovalo 16 detí. Školský rok 1976/77 sa začal v štyroch oddeleniach, pretože bola otvorená druhá trieda predškolákov s počtom 25 detí. Táto trieda bola umiestnená v priestoroch starej pošty.

V júni 1981 p.riad. Chupáčová odchádza do dôchodku a od 1.júla 1981 jej funkciu prevzala p. Anna Panáková. V tejto funkciu zotrvala do 31. júla 1991.

Veľmi významným bol školský rok 1982/83, kedy 2. septembra 1982 bola slávnostne otvorená nová budova MŠ, v ktorej bolo 60 detí v dvoch triedach. Ďalšie dve triedy s 50-timi detmi zostali v starých priestoroch. Počty detí boli stále vysoké, prevádzka bola stále v štyroch oddeleniach, dokonca v marci 1989 bolo

zriadené v starej školskej jedálni prípravné oddelenie, ktoré navštěvovalo 10 predškolákov z Dúbravy.

Od 1.marca 1990 sa malo začať s nadstavbou MŠ, preto sú priestory uvoľnili. Využili sa voľné priestory bytoviek, kde v dvoch bytoch bola jedna trieda a strava sa tam dovážala. Zvyšné tri triedy i s kuchyňou umiestnili v starých priestoroch. Z dôvodu nezamestnanosti matiek sa znížil počet detí a od 1.apríla 1991 bola zrušená trieda v bytovke.

Dňa 30.mája 1991 boli prevedené voľby na funkciu riaditeľky MŠ. Najväčší počet hlasov získala Mária Ondračková a od 1.augusta 1991 bola menovaná do tejto funkcie.

V máji 1993 uskutočnili zástupcovia Školskej sporávky kontrolu stropu priestorov MŠ a vyhlásili, že uvedené priestory sú v havárijom stave a MŠ tu môže byť prevádzkovaná do 30.júna 1996. Po viacerých jednaniach sa prišlo k záveru, že sa dá budova novej MŠ (pripravená na nadstavbu) do pôvodného stavu. Dňa 31. mája 1993 sa započalo s prácam. Za pomoc Školskej správy, ŠM i brigádnicej pomoci rodičov školský rok 1993/94 sa začal v novej budove MŠ. Boli vybudované tri triedy, no počet detí sa znížil, takže od 1. apríla 1994 sú v prevádzke iba dve triedy (doteraz).

Od 1.augusta 1994 vykonáva funkciu riaditeľky p. Darina Katonová. V školských rokoch 1995/96 a 1996/97 vzniká rozšírená trieda, kde sú zaškolení všetci predškoláci, ktorí nenevštevovali MŠ.

V tomto školskom roku v dvoch triedach a rozšírenej triede bolo zapísaných 77 detí.

Vybrané z kroniky MŠ

ZÁBAVNÉ POPOLUDNIE PRE DETI

Členovia odborovej organizácie a.s. Súčanka v Hornej Súči usporiadali pre deti svojich zamestnancov zábavné prázdninové popoludnie. Akcia sa uskutočnila dňa 7.augusta 1997 v kultúrnom dome. Program sa začal o 15,00 hod. premietaním filmu "Mahuliena, zlatá panna." Potom sa deti premiestnili do sály KD, kde mali pripravené občerstvenie.

V sále ich privítal diskotékar Juraj Zajáček a pozval ich na parket. Pri tanci sa deti spoznávali a keď sa trošku osmelili začali sa zapájať do rôznych súťaží. Tí menší súťažili v namotávaní autičok na ceruzku, v hádzaní loptu do škatule, v hádzaní krúžkov na palicu, skladali kohútikov a hrali sa v kolky. Deti si zo súťaží odnesli rôzne hračky a sladkosti.

Prvé kolo súťaží uzavrel stoličkový tanec, ktorého víťaz si odniesol veľkú lopu.

Deti prišiel pozdraviť aj riaditeľ a.s.Súčanka Ing. Alojz Švajda.

Pre väčšie deti mala pripravené súťaže

Lucka Švajdová. V sále bolo ukrytých 100 malých srdiečok, ktoré deti hľadali. Najväčšie šťastie pri hľadaní mala D. Serišová, ktorá ich objavila 36. Za tento výkon si odniesla plyšového zajaca.

Dalej súťažili tri páry v tanci. Tancovali polku aj disco. Chlapci mali za úlohu učesať dievčatá a tie zasa mali so zaviazanými očami nájsť svojho partnera. Vítazi boli vždy odmenení búrlivým potleskom a sladkosťami.

Posledná súťaž sa menovala "Aj mûdry schybí." Chlapec mal za úlohu vymenovať, čo potrebujeme na prípravu bryndzových halušiek a dievča z čoho sa skladá bicykel. Odmenou im bola hra "Človeče, nehnevaj sa."

Na deti sa prišlo pozrieť i niekoľko rodičov.

Dobre sa zabávalo asi 120 detí, ktorým sa ešte o 21,00 hod., keď sa diskotéka končila, nechcelo ísť domov.

Bernarda Chupáčová

Knihovníčka informuje

Knihovníčka poteší svojich čitateľov novými knihami, ktoré nakúpila v mesiaci júni. Jedná sa o tieto knihy:

Náboženská tematika:

1. S Ježišom ideme k otcovi
2. Sestra Emanuela: Deti, pomôžte, aby moje srdce zvíťazilo
3. Hünermann, W.: Deti svetla
4. Mc Kenna, B.: Záhraky sa dejú
5. Janáč, P.: Liturgia v našom živote
6. Roth, P.: S Bohom ešte vždy možno hovoriť
7. Barba, E.: Bratr Alois Maria Chmel od Ukrižovaného Ježiše
8. Powell, J.: Prečo mám strach milovať
9. Ján Pavol II.: Dar a tajomstvo
10. Tadeusiewiczová, A.: So Sssetim do Svätej zeme

Náučná literatúra pre deti:

1. Európa romantikov
2. Zrod kapitalizmu
3. Kubáňová, E.: Defom o olympijských hráčach

Krásna literatúra pre deti a mládež:

1. Petiška, E.: Staré grécke povesti a báje
2. Andersen, H.C.H.: Slávik
3. Disney, W.: Rozprávky z chalúpky, Mačky aristokratky
4. Grimovci, J. a W.: Rozprávky bratov Grimovcov
5. Samsonová, B.: Bláznivých 17
6. Čarská, L.A.: Malá Margo
7. Brezina, T.: Víchor nesmie zomrieť
8. Montgomeryová, L.M.: Zlatá cesta
9. May, K.: Lovec soboľov
10. Blair, L.E.: Medzi nami dievčatami 35, 36, 27 a 38

Náučná literatúra pre dospelých:

1. Tiso, J. a spol.: Zamilčaná pravda o Slovensku II.
2. Škvarna, D. a spol.: Lexikón slovenských dejín

Krásna literatúra pre dospelých:

1. Zagorka, M.J.: Gordana X a XI.
2. Canfield, J. a Hansen, M.V.: Slepacia polievka pre dušu, 2. a 3. porcia
3. Steel, D.: Prsteň, Správa z Namu, Láska a Križovatky
4. McBain, E.: Romanca
5. Brand, M.: Neskrutní
6. Grössingová, S.M.: Silné ženy, slabí muži
7. Leitnerová, T.: Zabudnuté deti Habsburgovcov

V mesiaci auguste prišla zásielka objednaných kníh pre MLK pre študujúcu mládež. Jedná sa o 40 zv. brožovaných kníh starovekej, stredovekej, renesančnej, antikej a barokovej literatúry.

ŽIVOT VO FARNOSTI

Od posledného vydania nášho "Hlásnika" sa i v živote farnosti udialo veľa pamätných udalostí.

Z tých príjemnejších treba spomenúť návštěvu ThDr. Ladislava Ďatelinka v našej farnosti, pri príležitosti jeho 85. narodenín a 57. výročia kňazstva. Tu v Hornej Súči pôsobil 40 rokov. Treba spomenúť i púť mužov do Nitry na sviatok slovanských vierozvestov sv. Cyrila a Metoda, týždenný pobyt miništrantov a mládeže v Čičmanoch, púť do Skalky, Medžugoria, Marianky a rakúskeho Zumoru. Niekoľko mladých sa zúčastnilo svetového stretnutia mládeže v Paríži. Počas XIX. nedele, kedy je farská poklona, vyprosili sme si božie požehnanie a milosti pre Cirkev, farnosť, rodiny i pre celý svet.

Opäť mi dovoľte povzbuďť vás všetkých k angažovanosti v duchovnom živote farnosti, využívať prostriedky posväcania sa, obzvlášť sviatosť zmierenia, sväté prijímanie, účasť na sv. omši, čítanie sv. Písma a náboženskej literatúry.

V minulom období sme elektrifikovali zvony vo farskom i filiálnom kostole na Dúbrave, opravili sme parkan, vymenili žáluzie vo veži kostola, pripravili krov na 2. etapu výmeny strešnej krytiny. Všetkým tým, ktorí sa akýmkolvek spôsobom pričinili o zdarný priebeh týchto akcií, Pán Boh zaplatí.

K menej príjemným udalostiam patrí rozlúčka s ThDr. Ladislavom Ďatelinkom, ktorý vo veku 85 rokov dňa 16. augusta 1997 odvzdal svoju dušu Bohu. Táto udalosť nás napĺňa nádejou a silou zodpovedne prežívať svoj život a uvedomovať si svoj cieľ - večný život.

K tomu vám všetkým vyprosujem Božie požehnanie.

Peter Hluzák
adm.far.

Pozvánky pre všetkých...

- pozývame všetkých občanov nad 70 rokov do kultúrneho domu v Hornej Súči na slávnostný program nazvaný "Vám patrí naša úcta". Program sa uskutoční v nedeľu 5. októbra 1997 o 14,00 hod. v kultúrnom dome v Hornej Súči.

- pozývame občanov na Okresný festival speváckych zborov. Festival sa uskutoční v nedeľu 12. októbra 1997 o 15,00 hod. v rímskokatolíckom kostole sv. Jána Nepomuckého v Hornej Súči. Všetci priaznivci a obdivovatelia zborového spevu sú srdečne vitaní.

- v nedeľu 14. septembra premietame v našom kine americký dobrodružný film Aljaška.

Rozlúčili sme sa

Dňa 21. augusta 1997 sme odprevadili na miesto posledného odpočinku bývalého správcu našej farnosti PhDr. Ladislava Ďatelinku.

PhDr. Ladislav Ďatelinka sa narodil 22. júna 1912 v Hreždovciach (okr. Topoľčany). Detské roky prežil v neďalekej dedinke Nadlice. Navštívoval gymnázium v Nitre a po jeho úspešnom ukončení začal študovať na Bohosloveckej fakulte v Nitre. Štúdium ukončil v roku 1940, primičnú svätú omšu slúžil 29. júna 1940 v Nadliciach. Doktorát z teológie obhájil v roku 1949 v Olomouci.

Prvým miestom jeho pôsobenia bola práve naša farnosť v Hornej Súči, kde pôsobil tri mesiace ako kaplán.

Ako kaplán účinkuje v Kysuckom Novom Meste, Turzovke, Bytči a v Trenčíne - Orehovom. V roku 1946 je menovaný za správca farnosti v Prečíne. Tu pôsobí do roku 1951.

Roky 1951-1952 sú veľmi tažké roky, ktoré ho poznačili na celý život. V týchto rokoch prechádzal tažkým väznením, do života sa vracia s väzne narušeným telesným i duševným zdravím a s bilagom knaza nezádúceho pre vtedajšiu spoločnosť.

Vtedajší nitriansky biskup, PhDr. Eduard Néczey, sa mu snažil vybrať farnosť, ktorá by mu pomohla pri liečbe poškodeného zdravia. Vybral našu obec pre jej polohu a zalesnené prostredie. Volil dobre, pretože ako nebohý pán farár často tvrdil, Hložec a súčanská príroda mu čiastočne prinavrili zdravie.

Od októbra 1952 až do júla 1991 pôsobí ako správca našej farnosti. V rozľahlej obci, s množstvom kopanic účinkuje 39 rokov ako jediný knaz. Pôsobí sice v obci, ktorá je celá katolícka, ale aj napriek tomu má veľa špecifických problémov. Pôsobí tu v rôznych, ktoré boli pre náboženský život v našej vlasti skutočne tažké. Okrem toho bol ako väzne ný knaz stále pod kontrolou štátnych inštitúcií.

Aj napriek týmto tažkým rokom urobil pre farnosť a pre obec skutočne veľa. Bol v ustavičnom pohybe: pešo, na bicykli či motorke a až ako 60-ročný na aute, obiehal niekolkokrát denne, v čase i nečase všetky kopanice, obec, celý hornosúčanský chotár. Aj keď bol v nemilosti u štátnych orgánov, nášiel spôsob ako získať súhlas na stavbu či opravu cirkevných budov. Spomeňme aspoň tie najdôležitejšie práce, ktoré sa počas jeho pôsobenia uskutočnili: oprava starej fary po požiari (1960), stavba novej fary (1966-1967), obnova fasády kostola (2-krát - 1968; 1976), nátery strechy a veže kostola (1972), dlažba, lavice, krížova cesta v kostole, opolenie cintorínov, rozšírenie cintorína v Lipene, vysadenie okrasných drevín v okolí kostola, fary, na cintoríne atď.

Pri všetkých práciach využíval svoj prí-

slovečný humor, optimizmus a dodával chut do práce tým, ktorí vo veľkom počte chodili na brigády. Jeho mnohokrát opakovane "Nebáť sa!" sa stalo akýmsi povzbudzujúcim zaklínadlom pri všetkých dôležitých hornosúčanských udalostach.

Pri všetkých cirkevných povinnostiach mal ešte čas a chut venovať sa svojim záľubám: vcelá, kvetom, fotografovaniu, prechádzkam súčanskou prírodou.

Hlboko zapustil korene do hornosúčanského kraja a keď bol na sklonku života "presadený", znášal to tak isto zle, ako starý strom. Veľmi rýchlo mu ubúdalo energie

a životné víchrice sa prejavili na zlom zdravotnom stave. Obdobie, ktoré prišlo a malo ho rehabilitovať, mu ukázalo len tú horšiu tvár. Jeho "milí Súčania", ako s obľubou o nás hovoril, chceli všetko nové, chceli všetko hned a zaraz meniť a vymeniť. Pre knaza, ktorý polovicu svojho plodného života zanechal medzi nami, to bolo obzvlášť tažké znášať.

V tomto roku, v júni, pri oslave jeho 85-ich narodenín, farnosť na svojho knaza nezabudla. Najkrajším darom pre neho bolo pozvanie na faru, do kostola a medzi občanov. Prišiel medzi svojich. Zo strany farníkov to bolo prejavenie úcty tomu, kto tu zanechal tak veľa zo svojho života. Aj keď bolo oneskorené, prišlo ešte včas.

Teraz po šiestich rokoch sa vrátil späť na vŕazdu. Horná Súča bola jeho prvé pôsobisko, sem sa po rokoch vracia ako farár, v Hornej Súči ako dekan končí svoje aktívne kňažské pôsobenie a tu, v Hornej Súči, nášiel miesto posledného odpočinku.

Odišiel jeden z nás. Dožil dôstojej svoj plodný život, vyoral na hornosúčanskom chotári hlbokú úrodnú brázdu.

Dakujeme Vám, pán farár, za všetko dobré, čo ste medzi nami zanechali.

Nech Vám to Boh odplati vo večnom živote!

Odpočívajte v pokoji medzi svojimi, medzi Hornosúčanmi!

J. Čajová

CESTUJEME

NÁVŠTEVA PARÍŽA

V dňoch 31.júla - 4.augusta 1997 som sa zúčastnila na zájazde do hlavného mesta Francúzska, do Paríža.

Do Paríža sme cestovali autobusom cez Viedeň, po Westanbahnu cez Wels do Pasau - krásneho nemeckého mesta.

V Pasau sme sa museli zdržať osem hodín, čo sme využili na prehliadku mesta. Je to veľmi pekné, čisté mesto s množstvom úzkych uličiek, po ktorých ohľaduplne jazdia osobné autá. Trerén mesta je kopcovitý, stúpanie ako do Stráne, ale pri tom množstvo malých obchodíkov s druhým tovarom (pre nás), ani sme si neuvedomili, že kráčame do kopca. Unavení a mokrí sme si išli oddýchnuť na recepciu hotela.

Od 23,00 hod. sme pokračovali v ceste do Paríža, kde sme prišli v piatok 1.augusta 1997 o 12,00 hod. Hneď po príchode sme si prezreli Paríž.

Toto svetové veľkomesto má 10 miliónov obyvateľov a množstvo historických pamiatok. Navštívili sme: Notre Dame - Chrám Matky Božej, Sacré Coeur - Chrám Božieho Srdca (je postavený z bieleho mramoru). Obidva chrámy sú prekrásne s množstvom vzácnych vecí a veľkou historickou hodnotou, denne navštievované a obdivované turistami z celého sveta.

Vedľa baziliky Sacré-coeur sa nachádza námestie umelcov, kde malíari maľujú krajinomaľby, portréty a tieto i predávajú. Bolo tam veľa výtvarníkov.

Navštívili sme aj Eiffelovu vežu, ktorá je vysoká 300 m. Názov má podľa jej staviteľa Eiffela. Jeho busta sa nachádza hneď pod vežou. Veža je mohutná železná konštrukcia, ktorá je večer a v noci vysvetnená množstvom svetiel a z diaľky žiali akoby celá bola zo zlata. Na tejto veži sú hodiny, ktoré odpočítavajú dni do roku 2000. Hodiny v sobotu 2.augusta 1997 ukazovali číslo 882. Túto vežu nazvali Parížania najlepšou obchodníckou, najviac sa predáva ako suvenír.

Nádherný pohľad na Eiffelovu vežu bol z nieky, ktorá preteká Parížom, zo Seiny. Večerná plavba vyhliadkovou loďou trvala 2,5 hod.

Navštívila som svetoznámu obrazáreň v Louvre, zámok vo Versailles a jeho prekrásne kvetinové záhrady. Zámok je vzdialenosť od Paríža 30 km.

Sprivedkyňa zájazdu nás upozomnila na krásnu stavbu so zlatou kopulou - Le Dôme des Invalides - Invalidovňa, kde je pochovaný Napoleon a slávni muži Francúzska.

Nezabudnuteľný zážitok som mala aj z návštevy Víťazného oblúka a prechodu cez Elyzejské polia - Champs Elysées, kde sa nachádza sídlo francúzskeho prezidenta.

V historickom centre Paríža ma zaujali železné balkóny - krásna umelecká kováčska práca.

Moderný Paríž to je nová štvrt s krásnou modernou architektúrou, kde sídlia podnikatelia a ďalších 10 tisíc obyvateľov Paríža. Tu sa nachádza i druhý Víťazný oblúk La Grande Arche. Nová štvrt Paríža sa nazýva La Defense.

Nezabudli sme ani na uličku lásky - Pigalle, ktorá lákala okoloidúcich atraktívny-

mi plagátmi, výzdobou a priamym pozývaním.

Ako sme sa v Paríži dorozumeli? Pomerou kalkulačiek. Len čo sme mali trocha času, hneď sme navštívili obchody, kde nám obchodníci nükali rôzny tovar a jeho ceny nám ukazovali na kalkulačkách. Tak postupovali aj pouliční obchodníci.

V nedelu 3.augusta sme sa museli s Parížom rozlúčiť a o 17,30 hod. sme nastúpili cestu domov, plní rôznych dojmov i zážitkov.

Dňa 4.augusta 1997 o 6,00 hod. sme prišli do Mníchova, kde sme 8-hodinové čakanie využili na nákupy. Do Trenčína sme sa vrátili o 24,00 hod.

Možnosť cestovať do sveta má teraz každý. Využime to. Potom môžeme porovnať a zároveň sa naučíme vážiť si bohatstvo našej krajiny.

M.O.

Lipka

Deti sa učia tomu, s čím žijú

Ak deti žijú s nepriateľstvom, učia sa bojať.

Ak deti vidia kritiku, učia sa odsudzovať.

Ak deti vidia žiarlivosť, učia sa čo je závist.

Ak deti žijú v bezpečí, učia sa dôverovať sebe a ľuďom okolo seba.

Ak deti žijú s úprimnosťou a častnosťou, učia sa čo je pravda a spravodlivosť.

Ak deti žijú tam, kde sa rozdáva, učia sa byť štedré.

Zamyslime sa nad týmito múdrymi myšlienkami teraz, keď sa začína nový školský rok.

Naše deti, bez ohľadu akého sú veku, budú znova podstatnú časť dňa prežívať v škole. Tu by si mali rozširovať svoje vedomosti, tu by sa mali učiť žiť v spoločnosti druhých v zhode a vo vzájomnom priateľstve. Škola na prvom mieste vzdeláva. Výchovu má na starosti v prvom rade rodina a spoločnosť. Rodičia, či chcú alebo nie, sú zodpovední za to, ako sa ich dieťa správa, i za to, ako sa bude správať v budúcnosti.

Ako vychovávame naše deti?

Je to sústavný plánovitý proces. Vieme čo chceme u svojich detí vystopovať? Alebo je to len náhodilé pokarhanie, prikazovanie, či nejaký ten rozhovor vtedy, ak máme náhodou čas?

U detí rodina formuje vlastnosti, ako sú:

- ohľaduplnosť - byť voči ostatným vždy ohľaduplný

- priateľstvo - môžeš sa na mňa vždy spoľahnúť

- starostlivosť - všímať si, čo potrebujú iní ľudia a pomáhať im

- zodpovednosť - dá sa na mňa spoľahnúť

- treplivosť - vytrvať pri určitej činnosti

- zdravú skromnosť - nevyľahovať sa nad druhých

- úctu voči ľuďom - nevysmievať sa, vážiť si ľudí

- zmysel pre humor - vedieť sa smiať, byť veselý bez zraňovania iných

- spravodlivosť - dať každému, čo mu patrí

- pravdovravnosť - hovoriť za každých okolností pravdu.....

Všetky tieto vlastnosti vyžadujeme od iných, ale či ich máme my, či sú samozrejmosťou v našej rodine, nad tým nemáme čas alebo nechceme premýšľať. A chce to tak málo. Všetepovať ich deťom od útleho veku, žiť denne podľa nich a potom určite odpadnú výchovné problémky s deťmi.

Ako takúto výchovu uskutočňovať? K deťom pristupovať vždy s vážnosťou a úctou, vychovávať ich k vlastnej zodpovednosti, zostať im vždy priateľom a poradcom, byť im vo všetkom príkladom. Riadiť sa slovami: "Vychovávaj a uč len s láskou, na to si stvorený!"

Vaša Lipka

Škola znova volá

Vymaľuj si

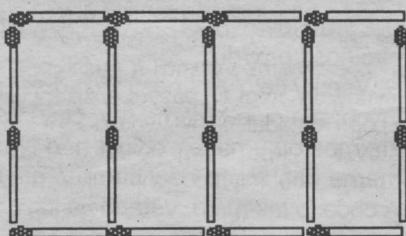
Rozcvičte sa!

Hádanky:

1. Nevidí, no počuje, iba v noci hoduje. (reipoten)
2. Stojí domček maľovaný, vnútri zlatom vykladaný. Prilož ucho z každej strany, rozoznejú sa orgány. (lú)
3. Kvety hore, plody dole, nenachádza sa v stodole. Pozri sa však do komory, nech fa neznalosť nemorí. A keď ich máš na tanieri, nezješ viacej, iba štyri. (ykaimez)
4. Nenáhli sa, neuteká, nerozkýve zvonček. Na chrbte má miesto mecha celý malý domček. (kámilos)
5. V ktorom mori nie je ani kvapka vody? (epam an)
6. Komu zotní hlavu a krv netečie? (etsupak)
7. Jednou dierou dnu a druhou von. Iba keď je vonku, je vlastne tam. (ecivahon)
8. Kto stále bije a nemá ruky ani ručičky? (ecdrs)
9. Čo robí dobrý žiak, keď ide do školy? (ykork)

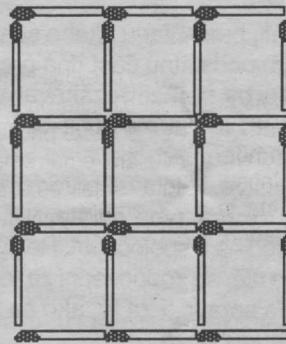
Hry so zápalkami:

1.

Prelož 2 zápalky tak, aby si dostał 5 štvorcov!

3.

Preložením 2 zápalek dostaň 4 rovnako veľké štvorce!

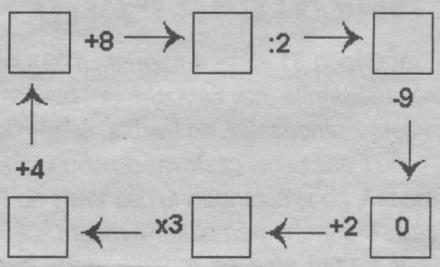
Všetkým pedagogickým pracovníkom prajeme veľa trpezlivosti a úspechov v ich práci!

Všetkým žiakom a študentom želáme úspešný štart do nového školského roka.

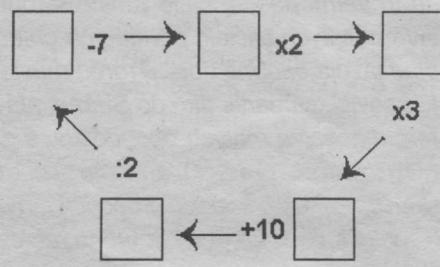
Matematické rébusy pre mladších:

Do každého štvorčeka doplní také čísla, aby platili všetky naznačené úkony.

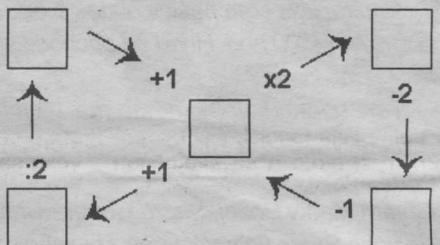
1.

2.

3.

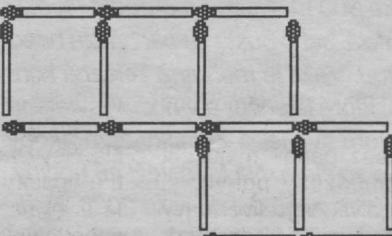
Upresnenie:

Úloha 1. Nula je napísaná, treba doplniť ostatné čísla.

Úloha 2. Najmenšie číslo, ktoré môžeš doplniť je 1.

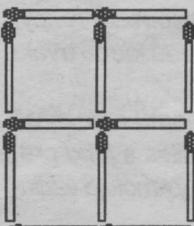
Úloha 3. Každé z doplnených čísel je menšie ako 10.

2.

Odober 8 zápalek tak, aby si dostał 2 štvorce!

4.

Prelož 4 zápalky tak, aby si dostał 10 štvorcov!

Recepty-maškrty

Saláma z keksov

3 vajcia, 15 dkg práškového cukru, 5 dkg kakaa, 5 dkg BB pudingu, 15 dkg sekanych orechov, 40 dkg keksov (Marína) asi 3,25 dkg stuženého margarínu, 10 dkg pomarančovej kôry.

Vajcia s cukrom asi 10 minút miešame, potom pridáme kakao, BB pudding, posekané orechy, pomarančovú kôru, rozpustený vlažný stužený margarín, na kúske pokrájané keksy. Všetko spolu zmiesime, vyklopíme na dosku posypanú práškovým cukrom, sformujeme do tvaru salámy, zabalíme do mastného papiera (alobalu) a necháme stuhnutú na chladnom mieste. Nožom namoleným v teplej vode krájame na kolieska.

Nepečená roláda

50 dkg detských piškót, 12 lžíc rumu, 3 dkg kakaa, 1/2 dcl vody. Plnka: 20 dkg masla, 20 dkg práškového cukru, 10 dkg orechov.

Chov mačiek má aj tienisté stránky

Veľmi veľa mačiek žije bezprizorným životom a sú skutočnou plagiou v daných lokalitách. Zvieratá sú prevažne vo veľmi zlom stave a ich potravou, okrem zvyškov z kontajnerov a drobných hľadavcov sú aj vtáky. Šíria sa medzi nimi rôzne ochorenia, nebezpečné najmä pre deti, ktoré najčastejšie prichádzajú s nimi do styku. Túto populáciu živoriacich a stále hladných mačiek v našich podmienkach registrujeme ako príťaž a preto by mala byť priebežne likvidovaná humánnym spôsobom.

Mačky chováme ako úžitkové zvieratá, určené na odchyt myší a ostatných hľadavcov. Na dedinách sú súčasťou hospodárskych dvorov, na ktorých by nemali chýbať.

Mačky bez pánov majú celkom neobmedzený pohyb, sú v podstate divé, bojazlivé, navyše často pre svoju prirodzenú dr-

Piškoty rozmrívime, pokropíme rumom (prípadne cukrovým sirupom s rumovou arómou), pridáme vo vode rozvarené kakao, zamiesime a rozvalkáme na cukrom posypanom mastnom papieri (alobal). Na takto pripravený plát rozotrieme plnku, pomocou papiera stočíme a roládu zabalenu v papieri dámme na chladné miesto. Stuhnutú roládu pokrájame na šikmé kolieska.

Plnka: Zmäknuté maslo vymiešame s práškovým cukrom a do toho primiešame pomleté orechy.

Čokoládová torta

Potreba: 14 dkg cukru, 6 vajec, 5 dkg čokolády, 20 zrniek kávy, 16 dkg orechov.

Cukor a 6 žltkov miešame, pridáme postrúhané orechy a snehu zo 6 bielkov. Pečieme pomaly vo vymastenej forme. Na druhý deň tortu rozkrojíme, potrieme riebezľovým lekvárom a polejeme čokoládovou polevou.

Dobrú chuť!!!

zosť prenasledované. V okolí človeka sa zdržujú preto, aby si za bezpečili akú-takú výživu a určité pohodlie. Človek pri takomto chove mačky vstupuje do jej života zväčša len ako regulátor potomstva. Aj tieto nedbalo odchované mačky okrem chytania hľadavcov pudovo sledia po vtákoch a neraz sú škodnou aj na vyliahnutej hydine alebo v holubníkoch.

Na dedinách takýto spôsob chovu mačiek v podstate usporiada obidve strany. Aj chovateľa, aj mačku, ktorá si zachováva svoju najväčšiu devízu - nezávislosť.

Aj v mestách väčšina chovateľov dáva prednosť mačke domácej pred ušľachtilými plemennami, lebo je temperamentnejšia, životoschopnejšia, inteligentnejšia. Nevyžaduje si toľko pozornosti a opatery, ako mačka ušľachtilej a jej nadobúdacia hodnota je zanedbateľná respektíve žiadna.

Ozveny

Kto nás vyvedie na bubon?
On! On! On!

Čo potrebuje pijan kúpiť?
Pit! Pit! Pit!

Koľkým politikom ide o svoje dobro predovšetkým?
Všetkým! Všetkým! Všetkým!

Idú cez mŕtvoly.
Voly! Voly! Voly!

Nenadávajte.
Dávajte! Dávajte! Dávajte!

Bože, tak nám dopraj.
Raj! Raj! Raj!

Ponaučenia od husí

Fakt 1:

Keď husi mávajú krídlami, vytvárajú možnosť "vzletu" pre husi, ktoré sú za nimi. Keď letia vo formácii "V", celý kŕdeľ má zvýšený letový rozsah navyše o 71 % ako keď letí len samotná husa.

Ponaučenie:

Ludia, ktorí majú spoločné smerovanie a zmysel pre spoločenstvo sa dokážu dostať na miesto svojho smerovania rýchlejšie a ľahšie, pretože putujú so vzájomným spoľahlivosťou a jednou druhého.

Fakt 2:

Keď niektorá husa vypadne z formácie, pri samostatnom lete okamžite pocíti trhnutie a odpor vzdachu a rýchlo sa vráti do formácie, aby využívala vzletovú silu, ktorú jej dáva husa pred ňou.

Ponaučenie:

Ak máme aspoň tak dostatočný rozum ako husi, zostaneme vo formácii s tým, ktorí nás vedú tam, kam chceme ísť. Sme ochotní prijímať ich pomoc a poskytovať našu pomoc iným.

Fakt 3:

Keď sa vedúca husa unaví, krúži do zadnej časti formácie a ďalšia hus naletí do špičkovej pozície.

Ponaučenie:

Pri riešení ťažkých úloh sa

Ako sa pasoval vodník s mlynárom

Už je to dosť dávno, čo nedáleko dediny klepotal starý mlyn pod menom na Koprivnej. V rodiacom kraji žil starý otec, mlynár Ondrej so svojimi troma synmi Štefanom, Ondrejom a Viktorm a dcérou Máriou. Rodinka žila pospolu ako pri jednej misie. Otec už od mladi priúčal svojich synov mlynárskemu remeslu a popri tom museli ešte obhospodarovať svoje roľnice. Najviac boli k práci pripútaní dvaja starší synovia so ženami. Často sa stalo, že mlyn klepotal vo dne i v noci. Starý mlynár si veľa zakladal na svojich synoch a spoločne odchádzal po svojich povinnostach do dediny.

Stalo sa, že sa raz zahovoril so svojimi známymi až do neskorej noci. A tu bolo treba prejsť v Koprivnej cez úzku lávku ponad hlbšiu potôčik. Mesiačik svietil z jasného neba a mlynár veselo vykročil na lávku.

Poopravil si na hlave súčan-

opláti striedať sa a zdieľať vodcovstvo. Podobne ako husi, aj ľudia sú navzájom závislí na svojich zručnostiach, schopnostiach a jedinečnom nadaní, talente či zdrojoch.

Fakt 4:

Tie husi, ktoré letia vo formácii gágajú, aby povzbudili tie, ktoré sú vpredu, aby udržiavalu svojú rýchlosť.

Ponaučenie:

Musíme sa snažiť, aby naše gagotanie bolo povzbudzujúce. V skupinách, kde je povzbudzovanie sa oveľa viac zvyšuje produktivitu. Sila povzbudzovania (stáť si za svojimi hodnotami a povzbudzovať hodnoty iných) je práve tá kvalita gágania, ktorú hľadáme.

Fakt 5:

Keď niektorá husa ochorie, je zranená alebo zostrelená, dve husi sa odpoja od formácie a pomáhajú jej zosadnú a chráni ju. Zostanú pri nej pokým neumrie alebo nie je schopná opäť vzlietať. Potom vyletnu s inou formáciou alebo dohonia svoj kŕdeľ.

Ponaučenie:

Ak máme aspoň toľko rozumu ako husi, zostaneme pri každom v ťažkom období rovnako ako vtedy, keď je silný.

ský klobúčik, zovrel v ruke svoju bakuľu a smelo stúpal po lávke. Ale čo to? Uprostred lávky sedel vodník a nohami člapotal vo vode, až sa penila ako po bûrke. Mlynár vyzval vodníka, aby mu ustúpil, že chce prejsť. Vodník nič len naraz vyskočil a pustil sa s mlynárom za pasy. Lenže mlynár sa nedal. Schytal vodníka za chlpaticu a šíju a šmaril ho do potoka. Keď bol mlynár mimo lávku vodník sa vynoril na hladinu a pohrozil mlynárovi:

- Keby si nemal v kabáte zašíty vianočný cesnak, živý by si domov neprišiel.

Dnes už obyvatelia mlyna odpočívajú v krásnej záhrade tichého pokoja a snívajú svoj večerný sen. Starý mlyn je kultúrnou pamiatkou a milou spomienkou na nich.

Od rodičov počula a napísala Agnesa Panáková

HorSus 2

okolo Súče

Hudobná skupina
HorSus
z Hornéj Súče

**Skupina HorSus predstavuje svoju druhú kazetu
OKOLO SÚČE AJ KAZETA**

Všetci máme ešte v živej pamäti 3.august v tomto roku, keď sa na námestí v Hornej Súči uskutočnila veľkolepá slávnosť krstu druhej MG kazety skupiny HorSus pod názvom "Okolo Súče". Skupina HorSus opäť pootešila svojich priaznivcov a fanúšikov.

Obsah kazety: - strana A

1. ľudová polka KRÁSNEJ LÁSKY ČAS v úprave V.Chovanca a R.Sásku

2. ľudový valčík V ÚDOLÍ JE CHATKA v úprave V.Chovanca

3. orchestrálna polka PIVOŇKA od R.Štrubla

4. zmes ľudových piesní - valčík UDERILA JEDNA

- valčík LÚČIL SA MLADÝ VOJAK

- polka V TOM SÚČANSKOM POLI

v úprave V.Chovanca a M.Čápaka

5. slow-rock MÁ MA RÁD

strana B

1. ľudový valčík OKOLO SÚČE v úprave I.Dobiáša

2. ľudová polka REGRÚTI RUKUJÚ v úprave V.Chovanca a R.Sásku

3. ľudový valčík SADLA MUŠKA v úprave V.Chovanca

4. ľudová polka VČERA VEČER v úprave M.Čápaka

5. ľudová piesň KEBY STE TO MAMKO MOJA v úprave I.-Dobiáša

6. zmes ľudových poliek

- MOJA POSTIELOČKA

- DARMO SA NA MŇA

- V TEJ SÚČI NA VŔSKU

v úprave V.Chovanca
Obsadenie hudobnej skupiny HORSUS

Vladimír Chovanec - tenor,
umelecký vedúci

Vladimír Ďatelinka - trubka
(a.h.)

Peter Orság - krídlovka, spev

Ján Kašík - pozauna

Dušan Čičák - trubka

Ľuboš Jankovec - trubka

Radovan Sáska - basová gitara

Peter Poláček - klávesy, spev

Ján Chovanec - bicie

Skupina HorSus ďakuje sponzorom, vďaka ktorým mohla natočiť túto kazetu.

fy LEGIA - Ing. S.Biroš, Trenčín
Obecný úrad Horná Súča

fy Skrat - M.Čičák, Horná Súča
Reštaurácia Nebičko - V.Šulhánek, Horná Súča

Vináreň Jasa - J.Sáska,

Horná Súča

Súčanka a.s. Horná Súča

Pohostinstvo - P.Knotek,

Horná Súča

fy Eva - F.Sádecký, Horná Súča

Rozpis futbalových súťaží - jeseň 1997

Kolo	Dátum	Dospelí	Hrací čas	Odch. autob.	Dorast	Hrací čas	Odch. autob.	Žiaci	Hrací čas	Odch. autob.
1.	10.8.1997	Horná Súča - Pruzina	16,30	voľno	-	-	-	-	-	-
2.	17.8.1997	Podmanín - Horná Súča	16,00	13,30	N.Dubnica - Horná Súča	13,30	12,00	-	-	-
3.	24.8.1997	Horná Súča - Podolie	14,00		Horná Súča - Podolie	12,00	-			
4.	31.8.1997	Košeca - Horná Súča	16,00	11,30	Košeca - Horná Súča	13,30	11,30			
5.	7.9.1997	Horná Súča - Brezová	15,30		Horná Súča - LO Trenčín	13,00				
6.	14.9.1997	Tr.Teplice - Horná Súča	15,30	14,00	Borčice - Horná Súča	13,00	11,30			
7.	21.9.1997	Horná Súča - Nemšová	15,00		Horná Súča - Tr.Teplice	12,30				
8.	28.9.1997	St.Turá - Horná Súča	15,00	13,00	Beluša - Horná Súča	12,30	10,30			
9.	5.10.1997	Horná Súča - Domaniža	14,30		Horná Súča - Pruské	12,00				
10.	12.10.1997	Ilava - Horná Súča	14,30	10,00	Ilava - Horná Súča	12,00	10,00			
11.	19.10.1997	Horná Súča - Častkovce	14,00		Horná Súča - Dohňany	11,30				
12.	26.10.1997	LO Trenčín - Horná Súča	14,00	12,45	voľno	-	-			
13.	2.11.1997	Horná Súča - Hradok	13,30		Horná Súča - Ozeta "B"	11,00	-			
14.	9.11.1997	Luborča - Horná Súča	13,30	12,15	Luborča - Horná Súča	11,00	10,00	-		
15.	16.11.1997	Horná Súča - Ladce	13,00		Horná Súča - Ladce	10,30	-			